

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **JUDr. Z. A.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, pracoviště Střední Čechy**, se sídlem Sokolovská 855/225, Praha 9, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2010, č. j. 12 Ad 2/2010 – 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím ze dne 19. 10. 2009, č. j. 42091/020-9010/23.9.2009/TT/97, zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Praha - západ č. j. 42010/220-9010-17.8.2009-11360/1/09/OM. Tímto rozhodnutím byly zamítnuty námitky žalobce proti výkazu nedoplatek ze dne 4. 8. 2009, č. 37/09, vydanému Okresní správou sociálního zabezpečení Praha - západ, kterým bylo žalobci předepsáno k úhradě dlužné pojistné a penále v celkové výši 101 115, 98 Kč. V odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 19. 10. 2009 žalovaná uvedla, že prověřila správnost výpočtu napadeného výkazu nedoplatek a neshledala žádné pochybení při výpočtu výše pohledávky ani jiné důvody, pro které by měl být výkaz nedoplatek změněn.

Žalobce proti výše uvedenému rozhodnutí žalované podal žalobu, v níž poukázal na skutečnost, že dochází k útokům na jeho základní práva a navrhl, aby Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) napadené rozhodnutí žalované zrušil. Navrhoval rovněž, aby vydal předběžné opatření, kterým žalované uloží, aby do pravomocného rozhodnutí o žalobním návrhu žalobce pozastavila vymáhání shora uvedené částky dlužného pojistného a penále.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 25. 8. 2010, č. j. 12 Ad 2/2010 – 26, zamítl návrh žalobce na vydání předběžného opatření.

V podání ze dne 19. 10. 2010 žalobce podal návrh na přiznání odkladného účinku žaloby. Konstatoval, že shora uvedené usnesení Městského soudu v Praze neobsahuje odůvodnění a nelze tak vyloučit vůli soudu o tom, že návrh na vydání předběžného opatření není podle soudu přípustný, neboť lze návrhu na zahájení řízení (žalobě) přiznat odkladný účinek.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 13. 12. 2010, č. j. 12 Ad 2/2010 – 30, žalobě odkladný účinek nepřiznal. Své rozhodnutí neodůvodnil - s odkazem na ust. § 55 odst. 4 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Současně účastníky poučil, že proti jeho rozhodnutí není kasační stížnost přípustná.

Proti tomuto usnesení městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Poukázal na skutečnost, že napadené usnesení městského soudu se odvolává na ustanovení § 55 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., a je v něm uvedeno, že odůvodnění usnesení odpadá. Dále poukázal na skutečnost, že v poučení o opravném prostředku je v napadeném usnesení uvedeno, že kasační stížnost není přípustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.]. Stěžovatel považuje absenci odůvodnění usnesení i absenci náležitého poučení soudu o opravném prostředku za odporující zákonné úpravě a za protiústavní, jakož i v rozporu s čl. 4 a čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel dále vyjádřil politování nad vraždou advokáta JUDr. V. a požádal, aby mu bylo umožněno podrobněji odůvodnit kasační stížnost v průběhu měsíce ledna 2011. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2010, č. j. 12 Ad 2/2010 – 30, přezkoumal a zrušil, resp. změnil tak, že žalobě se odkladný účinek přiznává.

V podání ze dne 29. 1. 2011 stěžovatel opět vyjádřil svoje rozčarování nad nezájmem České advokátní komory o případ vraždy advokáta JUDr. V. Vzhledem k této skutečnosti požádal o poskytnutí přiměřené lhůty, aby „mohl uplatnit základní podmínku práva na spravedlivý proces, právní zastoupení nezávislým a nestranným advokátem k dovolání se práva na soudní ochranu.“

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

K žádostem stěžovatele o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, z jakých důvodů ji stěžovatel podal - stěžovatel namítá nezákonnost a protiústavnost napadeného usnesení městského soudu. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že stěžovatele není třeba vyzývat k doplnění kasační stížnosti a je možné se věcí zabývat, přestože kasační námitky stěžovatele nejsou formulovány pregnančně.

S ohledem na obsah stěžovatelova podání ze dne 29. 1. 2011 považuje Nejvyšší správní soud za vhodné zmínit, že stěžovatel v minulosti působil jako advokát, tudíž nepochybně má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie a proto nemusí být v souladu s ustanovením § 105 odst. 2 s. ř. s. v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tak je stěžovatel schopen v řízení u zdejšího soudu vystupovat samostatně a není nutné, aby byl zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud však nemohl kasační stížnost stěžovatele směřující proti usnesení Městského soudu v Praze, jímž nebylo vyhověno návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku žaloby, projednat, neboť jde o kasační stížnost nepřípustnou ve smyslu ustanovení § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s., podle kterého je nepřípustná kasační stížnost, směřující proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné.

Vyslovený názor, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby je rozhodnutím dočasným, má oporu v ustálené judikatuře, viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 - 172, publ. pod č. 507/2005 Sb. NSS, v němž Nejvyšší správní soud mimo jiné vyslovil, že „*přiznáním odkladného účinku žalobě se pozastavují účinky napadeného rozhodnutí správního orgánu do skončení řízení před soudem (§ 73 odst. 3 s. ř. s.). V tomto smyslu jde o stejný důsledek, který s sebou přináší aplikace § 38 odst. 4 s. ř. s., o předběžném opatření, jež zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným. Obdobně i toto usnesení lze i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 4 s. ř. s.), ukáže-li se v průběhu řízení, že pro jeho přiznání nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.*

Rozhodnutí o odkladném účinku žaloby jako procesní institut je zcela nepochybně svou povahou rozhodnutím dočasným, neboť má pouze omezené trvání; není-li zrušeno soudem, zaniká z moci zákona. Soudní řád správní celé ustanovení § 104 koncipuje natolik jednoznačně, aby nevznikaly žádné pochybnosti o jeho správné aplikaci; kasační stížnost považuje za nepřípustnou ve věcech volebních, týká se nákladů řízení, důvodů rozhodnutí, opětovného rozhodnutí soudu prvého stupně, vedení řízení, rozhodnutí povahy dočasné a konečné absence důvodů uvedených v § 103 s. ř. s. a důvodů prve neuplatněných. Z uvedeného výčtu je zřejmé, že zákonodárce neposkytuje prostor pro další konkretizaci dle zvláštních okolností případu, když z hlediska právní teorie i soudní praxe je zcela zřejmé co se míní vedením řízení i rozhodnutím dočasné povahy. Dočasnou povahu má i rozhodnutí, jímž byl – jako v případě stěžovatele – návrh na přiznání odkladného účinku žalobě zamítnut. Zamítavé rozhodnutí totiž nijak nepředjímá postup soudu při rozhodování o věci samé (srov. např. NSS 1 Ans 23/2003).”

Rozhodnutí o odkladném účinku žaloby je tedy rozhodnutím dočasným, neboť takové opatření má pouze omezené trvání. Nebylo-li zrušeno soudem, zaniká posléze *ex lege*. V případě stěžovatele nebylo vyhověno návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby. Toto zamítavé rozhodnutí však nijak nepředjímá postup soudu při rozhodování o věci samé a má jen omezené trvání. Nejvyššímu správnímu soudu přitom s ohledem na nepřípustnost kasační stížnosti proti takovému rozhodnutí nepřísluší hodnotit věcnou správnost napadeného usnesení Městského soudu v Praze.

K tomu zdejší soud připomíná, že obvyklý je ve správním soudnictví přezkum rozhodnutí již pravomocných a vykonatelných. Odkladný účinek lze podané žalobě přiznat (§ 73 s. ř. s.) jen výjimečně.

Nejvyšší správní soud dodává, že se závěry uvedenými v cit. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 - 172, se ztotožnil také Ústavní soud, který ústavní stížnost proti tomuto usnesení odmítl usnesením ze dne 9. 6. 2005, sp. zn. III ÚS 156/05, ve kterém mimo jiné vyslovil, že „*v souladu s ustanovením § 104 odst.*

3 písm. c) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, které je podle své povahy dočasné. Rozhodnutím dočasným je nepochybně i rozhodnutí, kterým soud rozhoduje o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, a to bez ohledu na to, zda soud podanému návrhu vyhověl či nikoli. Rozhodnutí krajského soudu, kterým byl zamítnut návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, nijak neovlivňuje průběh samotného řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Pokud by této žalobě bylo vyhověno a meritorní správní rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno, lze se postupem, který je upraven v zákoně č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, domáhat náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím.

Nejvyšší správní soud tedy postupoval správně, když podanou kasační stížnost směřující proti rozhodnutí krajského soudu, jímž byl zamítnut návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žalobě, jako nepřipustnou odmítl.

Se zřetelem na výše uvedené Ústavní soud neshledal, že by postupem Nejvyššího správního soudu došlo k porušení hmotněprávních či procesněprávních předpisů, které by mělo za následek porušení ústavně zaručených základních práv nebo svobod stěžovatele, a proto ústavní stížnost v části napadající rozhodnutí Nejvyššího správního soudu posoudil jako zjevně neopodstatněnou.”

Senát rozhodující v nyní projednávané věci tak neshledal žádný důvod zaujmout odlišný právní názor a předložit věc rozšířenému senátu (§ 17 odst. 1 s. ř. s.). K tomuto postupu jej nepřiměla ani stěžovatelova argumentace ve prospěch přípustnosti kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze zamítajícímu stěžovatelův návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Přestože Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítá jako nepřipustnou a nemusí se tedy zabývat námitkami v ní uvedenými, považuje za vhodné uvést, že se neztotožňuje s argumentací stěžovatele ve prospěch přípustnosti soudního přezkumu jím podané kasační stížnosti. V případě této námitky stěžovatele Nejvyšší správní soud v první řadě odkazuje na výše uvedenou argumentaci, zejména na závěry uvedené v již zmíněném usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 6. 2005, sp. zn. III ÚS 156/05.

Dále je třeba uvést, že stěžovateli i při odmítnutí této kasační stížnosti jako nepřipustné zůstávají k dispozici účinné právní prostředky, jejichž prostřednictvím se lze bránit správnímu aktu, v důsledku kterého má dojít ke zmenšení jeho majetku. Přitom lze připomenout shora uvedenou citaci z usnesení Ústavního soudu, jež tyto prostředky naznačuje. V první řadě stále probíhá řízení o žalobě proti předmětnému správnímu aktu.

Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených kasační stížnost stěžovatele směřující proti napadenému usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2010, č. j. 12 Ad 2/2010 – 30, podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu